

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 70.419/1
van 1 december 2021

over

een ontwerp van
koninklijk besluit ‘houdende
toekenning van een uitkering
ten voordele van de
zelfstandige die zijn
beroepsactiviteit tijdelijk
onderbreekt naar aanleiding
van een overlijden van een
familielid’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 70.419/1
du 1er décembre 2021

sur

un projet d'arrêté royal
‘accordant une allocation en
faveur du travailleur
indépendant qui interrompt
temporairement son activité
professionnelle en raison du
décès d'un membre de la
famille’

Op 29 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Zelfstandigen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘houdende toekenning van een uitkering ten voordele van de zelfstandige die zijn beroepsactiviteit tijdelijk onderbreekt naar aanleiding van een overlijden van een familielid’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 november 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Inge VOS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 december 2021.

*

Le 29 octobre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Indépendants à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘accordant une allocation en faveur du travailleur indépendant qui interrompt temporairement son activité professionnelle en raison du décès d'un membre de la famille’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 25 novembre 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Barbara SPEYBROUCK, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Inge VOS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 1er décembre 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot uitvoering van artikel 18ter van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 ‘houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen’.¹ Het ontwerp regelt het stelsel van rouwverlof voor zelfstandigen dat erin bestaat een uitkering toe te kennen op basis van een periode van werkonderbreking van tien dagen.

Het ontwerp bepaalt hiertoe de toekenningsvoorwaarden voor de uitkering (artikel 2), de aanvraagprocedure (artikel 3), cumulregels (artikel 5), het bedrag van de uitkering (artikel 4), evenals de uitbetalingsregeling (artikel 6).

Daarnaast bevat het ontwerp bepalingen aangaande de aanvang van de verjaringstermijn van de vordering tot uitbetaling en terugbetaling (artikel 7), de verzaking van de terugvordering (artikel 8), de aansprakelijkheid in geval van niet-terugvordering van de onverschuldigde bedragen (artikel 9) en een wijzigingsbepaling aan het koninklijk besluit van 19 december 1967 ‘houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, houdende inrichting van het sociaal statuut van zelfstandigen’ (artikel 10).

RECHTSGROND

3.1. Rechtsgrond voor de ontworpen regeling wordt in beginsel geboden door artikel 18ter van het koninklijk besluit nr. 38, waaraan wordt gerefereerd in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp, en dat luidt als volgt:

“Een uitkering wordt toegekend ten gunste van de zelfstandigen die tijdelijk hun beroepsactiviteit onderbreken vanwege het overlijden van hun echtgenoot of samenwonende partner, het overlijden van hun natuurlijk kind of adoptiekind of het natuurlijk kind of adoptiekind van hun echtgenoot of samenwonende partner of het overlijden van een pleegkind waarbij in het kader van een langdurige pleegzorg zoals omschreven in artikel 30^{sexies}, § 6, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, de zelfstandige of zijn echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner is aangesteld door de rechtbank, door een door de bevoegde gemeenschap erkende dienst voor pleegzorg, of door de bevoegde gemeenschapsdiensten inzake jeugdbescherming en dat het kind als deel uitmakend van zijn gezin in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar hij zijn verblijfplaats heeft is ingeschreven op het moment van het overlijden of in het verleden. Het bedrag van de uitkering wordt vastgesteld op basis van een periode van werkonderbreking van tien dagen.

¹ Dit artikel werd ingevoegd bij artikel 13 van de wet van 27 juni 2021 ‘tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof’.

Worden beoogd door deze uitkering, de zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten, die als zelfstandige in hoofdberoep onderworpen zijn aan dit besluit. De vordering tot uitbetaling of tot terugbetaling van deze uitkering verjaart na één jaar.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het persoonlijk en materieel toepassingsgebied van de uitkering uitbreiden en de toekenningsregels van deze uitkering bepalen, aangaande:

- 1° de toekenningsvoorwaarden;
- 2° de instellingen en organen bevoegd voor de toekenning en het beheer;
- 3° de aanvraagprocedure;
- 4° het bedrag en de betalingswijze.”

Zo vinden de artikelen 2 en 5 van het ontwerp, die respectievelijk de cumulatieve toekenningsvoorwaarden en het cumulverbod bepalen, rechtsgrond in artikel 18*ter*, laatste lid, 1°, van het koninklijk besluit nr. 38. Artikel 3 van het ontwerp, dat de aanvraagprocedure vastlegt, vindt rechtsgrond in artikel 18*ter*, laatste lid, 2° en 3°, van het koninklijk besluit nr. 38. De artikelen 4 en 6 van het ontwerp, die respectievelijk het bedrag en de uitbetalingsregeling bevatten, vinden dan weer rechtsgrond in artikel 18*ter*, laatste lid, 4°, van het koninklijk besluit nr. 38.

3.2. In zoverre in artikel 7 van het ontwerp de aanvang van de verjaringstermijn van de vordering tot uitbetaling en terugbetaling wordt bepaald, moet daarvoor worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning (artikel 108 van de Grondwet), gelezen in samenhang met artikel 18*ter*, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 38, dat onder meer bepaalt dat de vordering tot uitbetaling of tot terugbetaling van deze uitkering verjaart na één jaar.

3.3. Ondervraagd naar de rechtsgrond voor de artikelen 8 en 9 van het ontwerp die de verzaking van de terugvordering en de aansprakelijkheid in geval van niet-terugvordering van onverschuldigde bedragen regelen, stelt de gemachtigde dat dit “een standaardprocedure (is) die wordt voorzien bij nagenoeg elke uitkering in artikel 18”. Hij betoogt verder:

“Het nalaten om deze bepalingen te voorzien zou in het nadeel van de sociaal verzekerde zijn en in strijd met (de geest van) het Handvest van de sociaal verzekerde. Het voorzien van deze bepalingen kadert ons inziens in de algemene bevoegdheid aan de Koning om de wetgeving uit te voeren.”

Vastgesteld dient echter te worden dat de ontworpen regeling neerkomt op het verlenen van een gratificatie aan de betrokkenen en artikel 179 van de Grondwet bepaalt dat geen gratificatie kan worden toegekend dan krachtens de wet.²

² Zie adv.RvS 27.917/1 van 23 juni 1998 over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel’ en 28.343/1 van 7 januari 1999 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 22 maart 1999 ‘houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken’, *Parl.St.* Kamer 1998-99, nr. 2003/1-2004/1.

Daarbij valt op te merken dat artikel 18ter van het koninklijk besluit nr. 38 niet bepaalt dat aan de terugvordering van de uitkering kan worden verzaakt en dat het, in tegenstelling tot wat geldt voor de moederschaphulp, adoptiehulp, het zorgverlof en de vaderschaps- en geboorte-uitkering geregeld in artikel 18bis, evenmin een bepaling bevat waarbij de Koning uitdrukkelijk wordt gemachtigd om de verzaking van de terugvordering en de aansprakelijkheid voor de niet-terugvordering te regelen.

Waar de gemachtigde nog verwijst naar het “Handvest van de sociaal verzekerde”³, dient te worden vastgesteld dat artikel 15, 5°, daarvan bepaalt:

“De beslissingen tot terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen moeten, naast de vermeldingen omschreven in artikel 14, de volgende aanduidingen bevatten:

(...)

5° in voorkomend geval, de mogelijkheid voor de instelling van sociale zekerheid om van de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen af te zien en de procedure die hiervoor moet worden gevolgd;”.

Deze bepaling heeft echter slechts betrekking op de verplichte vermeldingen en geldt slechts “in voorkomend geval”.

Voorts bepaalt artikel 22 van het voornoemde handvest:

“§ 1. Onverminderd de wettelijke of reglementaire bepalingen eigen aan de verschillende sectoren van de sociale zekerheid, zijn de bepalingen van de §§ 2 tot 4 van toepassing op de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen.

§ 2. De bevoegde instelling van sociale zekerheid kan, binnen de voorwaarden bepaald door zijn beheerscomité en goedgekeurd door de bevoegde minister, afzien van de terugvordering van het onverschuldigde:

a) in behartigenswaardige gevallen of categorieën van gevallen en mits de schuldenaar te goeder trouw is;

b) wanneer het terug te vorderen bedrag gering is;

c) wanneer blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is vergeleken met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.

§ 3. Behoudens in het geval van bedrog of arglist, wordt ambtshalve afgezien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde prestaties, bij het overlijden van degene aan wie ze betaald zijn, indien hem op dat ogenblik nog geen kennis was gegeven van de terugvordering.

§ 4. (...)

§ 5. De Koning kan, bij een in ministerraad overlegd besluit en na advies van de Nationale Arbeidsraad, bepalen dat de §§ 1 tot 4 van dit artikel niet van toepassing zijn op bepaalde regelingen van sociale zekerheid.”

³ Wet van 11 april 1995 ‘tot invoering van het ‘handvest’ van de sociaal verzekerde’.

Deze bepaling machtigt de Koning weliswaar om bij een in ministerraad overlegd besluit en na advies van de Nationale Arbeidsraad, te bepalen dat de paragrafen 1 tot 4 van dit artikel niet van toepassing zijn op bepaalde regelingen van sociale zekerheid, doch biedt als dusdanig geen rechtsgrond voor de ontworpen specifieke regeling inzake de verzaking van de terugvordering en de aansprakelijkheid voor de niet-terugvordering in de artikelen 8 en 9 van het ontwerp. Deze artikelen dienen dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.

3.4. Ten slotte vindt artikel 10 van het ontwerp, dat artikel 51, § 1, van het reeds genoemde koninklijk besluit van 19 december 1967 wijzigt, rechtsgrond in artikel 20, § 1, vijfde lid, van het koninklijk besluit nr. 38, waarin wordt bepaald dat de sociale verzekeringsfondsen “[v]olgens de nadere regels vastgesteld door de Koning (...) de bijdragen, verhogingen en intresten, evenals de bedragen van de geïnde administratieve geldboetes bedoeld in artikel 17bis, over(dragen) aan het Rijksinstituut”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De vermeldingen van de rechtsgrond in de aanhef moeten in overeenstemming worden gebracht met wat dienaangaande is uiteengezet in de opmerkingen 3.1 tot 3.4. Aldus dient in de aanhef bijkomend verwezen te worden naar artikel 108 van de Grondwet en artikel 20, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38.

5. In het vierde lid van de aanhef dient uiteraard de datum van het begrotingsakkoord, zijnde 19 oktober 2021, te worden vermeld.

Artikel 2

6. In artikel 2, 3°, van het ontwerp schrijve men:

“Hij heeft de wettelijke verschuldigde voorlopige sociale bijdragen voor de twee kwartalen die het kwartaal van het overlijden van het familielid voorafgaan betaald.”

7. Artikel 2, 4°, tweede lid, van het ontwerp bepaalt als één van de toekenningsvoorwaarden dat “(d)e onderbreking moet plaatsvinden in de periode die aanvangt op de dag van het overlijden en eindigt op de laatste dag van het jaar na de dag van het overlijden”.

Volgens artikel 18ter van het koninklijk besluit nr. 38 wordt het bedrag van de uitkering vastgesteld “op basis van een periode van werkonderbreking van tien dagen”. In het advies van het Beheerscomité wordt ervan uitgegaan dat de opname van het rouwverlof kan gebeuren “in verschillende kortere periodes”, maar wordt een opmerking gemaakt over het feit dat de uitbetaling in één keer wordt voorzien aangezien in artikel 6 van het ontwerp wordt bepaald dat de uitbetaling gebeurt “uiterlijk op het einde van de kalendermaand volgend op de kalendermaand van de onderbreking”.

Hierover om toelichting gevraagd, stelt de gemachtigde:

“De 10 dagen rouw-uitkering (kan) inderdaad in verschillende keren/middels verschillende aanvragen opgenomen worden, zolang de totale duur de termijn van 10 dagen, op te nemen binnen het jaar na de dag van het overlijden, niet overschrijdt. Voor elke aanvraag dient de uitbetaling te gebeuren uiterlijk op het einde van de kalendermaand volgend op de kalendermaand van de onderbreking. Er kunnen evenwel meerdere aanvragen ingediend worden en dus verschillende uitbetalingen gebeuren. Dit wordt verduidelijkt in de nota met richtlijnen voor de sociale verzekeringsfondsen, belast met de toelichting en uitbetaling van deze uitkering.”

Omwille van de rechtszekerheid voor de mogelijke begunstigden van de uitkering, verdient het aanbeveling om meer in de ontwerptekst zelf tot uitdrukking te brengen dat de tien dagen rouw-uitkering in verschillende keren en middels verschillende aanvragen kan worden opgenomen, zolang de totale duur de termijn van tien dagen, op te nemen binnen het jaar na de dag van het overlijden, niet overschrijdt.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de pourvoir à l'exécution de l'article 18ter de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 'organisant le statut social des travailleurs indépendants'¹. Le projet règle le régime du congé de deuil pour les travailleurs indépendants qui consiste en l'octroi d'une allocation sur la base d'une période d'interruption de travail de dix jours.

Le projet fixe à cette fin les conditions d'octroi de l'allocation (article 2), la procédure de demande (article 3), les règles de cumul (article 5), le montant de l'allocation (article 4), ainsi que le régime de paiement (article 6).

En outre, le projet contient des dispositions concernant le point de départ du délai de prescription de l'action en paiement et en récupération (article 7), la renonciation à la récupération (article 8), la responsabilité en cas de non-récupération des montants indus (article 9) et une disposition modificative de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 'portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants' (article 10).

FONDEMENT JURIDIQUE

3.1. Le dispositif en projet trouve en principe son fondement juridique dans l'article 18ter de l'arrêté royal n° 38, visé au premier alinéa du préambule du projet, et qui s'énonce comme suit :

« Une allocation est accordée aux travailleurs indépendants qui interrompent temporairement leur activité professionnelle en raison du décès de leur conjoint ou leur partenaire cohabitant, du décès de leur enfant naturel ou adoptif ou de l'enfant naturel ou adoptif de leur conjoint ou partenaire cohabitant ou du décès d'un enfant pour lequel, dans le cadre d'un placement familial de longue durée défini à l'article 30^{sexies}, § 6, de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, le travailleur indépendant, son conjoint ou partenaire cohabitant a été désigné comme parent d'accueil par le tribunal, par un service de placement agréé par la communauté compétente, par les services régionaux de l'Aide à la Jeunesse et qui, au moment du décès ou précédemment, était inscrit au registre de la population ou au registre des étrangers de la commune dans laquelle il a sa résidence comme faisant partie de son ménage. Le montant de l'allocation est fixé en fonction d'une période d'interruption de dix jours.

¹ Cet article a été inséré par l'article 13 de la loi du 27 juin 2021 'allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil'.

Sont visés par cette allocation, les travailleurs indépendants, aidants et conjoints aidants, qui sont assujettis comme travailleur indépendant à titre principal au présent arrêté. L'action en paiement ou en répétition de cette allocation se prescrit après un an.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre le champ d'application personnel et matériel de l'allocation et en fixer les règles d'octroi, à savoir :

- 1° les conditions d'octroi ;
- 2° les institutions et organismes compétents pour l'octroi et la gestion ;
- 3° la procédure de demande ;
- 4° le montant et le mode de paiement ».

Ainsi, les articles 2 et 5 du projet, qui fixent respectivement les conditions d'octroi cumulatives et l'interdiction de cumul, trouvent leur fondement juridique dans l'article 18ter, dernier alinéa, 1°, de l'arrêté royal n° 38. L'article 3 du projet, qui fixe la procédure de demande, trouve son fondement juridique dans l'article 18ter, dernier alinéa, 2° et 3°, de l'arrêté royal n° 38. Les articles 4 et 6 du projet, qui contiennent respectivement le montant et le régime de paiement, trouvent, quant à eux, leur fondement juridique dans l'article 18ter, dernier alinéa, 4°, de l'arrêté royal n° 38.

3.2. Dans la mesure où l'article 7 du projet détermine le point de départ du délai de prescription de l'action en paiement et en récupération, il y a lieu de se fonder à cet égard sur le pouvoir général d'exécution du Roi (article 108 de la Constitution), combiné avec l'article 18ter, alinéa 2, de l'arrêté royal n° 38, qui dispose notamment que l'action en paiement ou en répétition de cette allocation se prescrit après un an.

3.3. Interrogé quant au fondement juridique des articles 8 et 9 du projet, qui règlent la renonciation à la récupération et la responsabilité en cas de non-récupération des montants indus, le délégué répond qu'il s'agit d'« een standaardprocedure (is) die wordt voorzien bij nagenoeg elke uitkering in artikel 18 ». Et de soutenir encore :

« Het nalaten om deze bepalingen te voorzien zou in het nadeel van de sociaal verzekerde zijn en in strijd met (de geest van) het Handvest van de sociaal verzekerde. Het voorzien van deze bepalingen kadert ons inziens in de algemene bevoegdheid aan de Koning om de wetgeving uit te voeren ».

Force est cependant de constater que le régime en projet revient à accorder une gratification aux personnes concernées et que l'article 179 de la Constitution dispose qu'aucune gratification ne peut être accordée qu'en vertu d'une loi ².

Il convient d'observer par ailleurs que l'article 18ter de l'arrêté royal n° 38 ne prévoit pas que l'on puisse renoncer à la récupération de l'allocation et que, contrairement à ce qui s'applique pour l'aide à la maternité, l'allocation d'adoption, le congé pour soins ainsi que l'allocation de paternité et de naissance, réglés à l'article 18bis, il ne contient pas non plus de

² Voir l'avis C.E. 27.917/1 du 23 juin 1988 sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 1984 portant exécution de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités' et l'avis C.E. 28.343/1 du 7 janvier 1999 sur un avant-projet devenu la loi du 22 mars 1999 'portant diverses mesures en matière de fonction publique', *Doc. parl.*, Chambre, 1998-1999, n° 2003/1-2004/1.

disposition habilitant expressément le Roi à régler la renonciation à la récupération et la responsabilité en cas de non-récupération.

Dans la mesure où le délégué se réfère également à la « Charte de l'assuré social »³, il convient de noter que l'article 15, 5°, de celle-ci dispose :

« Les décisions de répétition de l'indu doivent contenir, outre les mentions de l'article 14, les indications suivantes :

(...)

5° le cas échéant, la possibilité pour l'institution de sécurité sociale de renoncer à la répétition de l'indu et la procédure à suivre afin d'obtenir cette renonciation ; ».

Cette disposition ne concerne cependant que les mentions obligatoires et ne s'applique que « le cas échéant ».

Par ailleurs, l'article 22 de la charte précitée dispose :

« § 1er. Sans préjudice des dispositions légales ou réglementaires propres aux différents secteurs de la sécurité sociale, les dispositions des §§ 2 à 4 s'appliquent à la récupération de l'indu.

§ 2. L'institution de sécurité sociale compétente peut, dans les conditions déterminées par son Comité de gestion et approuvées par le ministre compétent, renoncer à la récupération de l'indu :

a) dans des cas ou catégories de cas dignes d'intérêt et à la condition que le débiteur soit de bonne foi ;

b) lorsque la somme [à] récupérer est minime ;

c) lorsqu'il s'avère que le recouvrement de la somme à récupérer est aléatoire ou trop onéreux par rapport au montant [à] récupérer.

§ 3. Sauf en cas de dol ou de fraude, il est renoncé d'office, au décès de celui à qui elles ont été payées, à la récupération des prestations payées indûment si, à ce moment, la réclamation de l'indu ne lui avait pas encore été notifiée.

§ 4. (...)

§ 5. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après avis du Conseil national du travail, déterminer que les §§ 1er à 4 ne sont pas d'application à certaines branches de la sécurité sociale ».

Si cette disposition habilite le Roi à prévoir, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après avis du Conseil national du travail, que les paragraphes 1er à 4 de cet article ne sont pas applicables à certains régimes de sécurité sociale, elle ne procure cependant pas en tant que telle de fondement juridique au régime spécifique, en projet, de la renonciation à la récupération et de la responsabilité en cas de non-récupération prévues aux articles 8 et 9 du projet. Ces articles doivent dès lors être distraits du projet.

³ Loi du 11 avril 1995 'visant à instituer 'la charte' de l'assuré social'.

3.4. Enfin, l'article 10 du projet, qui modifie l'article 51, § 1er, de l'arrêté royal précité du 19 décembre 1967, trouve un fondement juridique dans l'article 20, § 1er, alinéa 5, de l'arrêté royal n° 38, qui dispose que les caisses d'assurances sociales « transfèrent, suivant les modalités déterminées par le Roi, les cotisations, majorations et intérêts, ainsi que les montants résultant de la perception des amendes administratives visées à l'article 17bis à l'Institut national ».

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Les mentions du fondement juridique dans le préambule doivent être mises en conformité avec les observations formulées à ce sujet aux points 3.1 à 3.4. Ainsi, le préambule doit également viser l'article 108 de la Constitution et l'article 20, § 1er, de l'arrêté royal n° 38.

5. Le quatrième alinéa du préambule doit évidemment mentionner la date de l'accord budgétaire, à savoir le 19 octobre 2021.

Article 2

6. À l'article 2, 3°, du projet, il convient d'écrire :

« Il a préalablement payé les cotisations sociales provisoires légalement dues pour les deux trimestres qui précèdent celui du décès du membre de la famille ».

7. Selon l'article 2, 4°, alinéa 2, du projet, une des conditions d'octroi est que « (l)'interruption doit avoir lieu au cours de la période qui débute le jour du décès et prend fin le dernier jour de l'année qui suit le jour du décès ».

Selon l'article 18ter de l'arrêté royal n° 38, le montant de l'allocation est fixé « en fonction d'une période d'interruption de dix jours ». L'avis du Comité de gestion considère que le congé de deuil peut être pris « en plusieurs périodes plus courtes », mais formule une observation sur le fait que le paiement est prévu en une fois, dès lors que l'article 6 du projet dispose que le paiement survient « au plus tard à la fin du mois civil qui suit celui de l'interruption ».

Invité à apporter des précisions à cet égard, le délégué a déclaré :

« De 10 dagen rouw-uitkering (kan) inderdaad in verschillende keren/middels verschillende aanvragen opgenomen worden, zolang de totale duur de termijn van 10 dagen, op te nemen binnen het jaar na de dag van het overlijden, niet overschrijdt. Voor elke aanvraag dient de uitbetaling te gebeuren uiterlijk op het einde van de kalendermaand volgend op de kalendermaand van de onderbreking. Er kunnen evenwel meerdere aanvragen ingediend worden en dus verschillende uitbetalingen gebeuren. Dit wordt verduidelijkt in de nota met richtlijnen voor de sociale verzekeringsfondsen, belast met de toelichting en uitbetaling van deze uitkering ».

Dans un souci de sécurité juridique pour les éventuels bénéficiaires de l'allocation, il est recommandé d'exprimer plus explicitement dans le texte même du projet que les dix jours d'allocation de deuil peuvent être pris en plusieurs fois et au moyen de différentes demandes, tant que la durée totale ne dépasse pas le délai de dix jours, à prendre dans l'année suivant le jour du décès.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME